

Kunst en cultuur groeien mee

Uitvoeringsagenda Kunst en Cultuur 2025-2026

Inleiding: meebewegen met ontwikkelingen

Voor u ligt de uitvoeringsagenda Kunst en Cultuur voor 2025-2026. In deze uitvoeringsagenda staat hoe we de komende jaren uitvoering geven aan de Cultuurvisie 2019-2030 'Zaanstad bruist!'.

De Cultuurvisie is vastgesteld door de raad en geeft het langjarig kader voor ons handelen. Een uitvoeringsagenda is een dynamisch document. Zo kunnen we meebewegen met de ontwikkelingen in de stad en in de culturele sector.

In de eerdere uitvoeringsagenda 2023-2026 lag de focus op de prioriteiten voor de afgelopen twee jaren : de randvoorwaarden in de basis op orde krijgen. Deze geactualiseerde uitvoeringsagenda scherpt de prio's aan voor 2025-2026.

Kunst en cultuur zijn belangrijk voor een gezonde groei van Zaanstad. Het draagt bij aan alle opgaven in de stad. Het bevordert kansengelijkheid en talentontwikkeling, draagt bij aan preventie van gezondheidsklachten en het tegengaan van eenzaamheid, het zorgt voor ontmoeting, verbindt mensen – juist in tijden van polarisatie. En kunst maakt de openbare ruimte mooier en prettiger. Zo is kunst en cultuur onmisbaar voor een aantrekkelijke, veilige en leefbare gemeente. Deze maatschappelijke meerwaarde wordt steeds meer gezien en staat de komende jaren centraal.

We starten bij de ambitie uit de cultuurvisie. Dan kijken we terug op de voortgang van de prioriteiten in 2023-2024. Na een analyse van de recente ontwikkelingen en een schets van de stand van zaken rond kunst en cultuur in Zaanstad, bepalen we de prioriteiten voor de komende twee jaar. Tenslotte volgen de 5 hoofddoelstellingen en een doorkijk naar de projecten.

Na bespreking met bestuurlijk opdrachtgever wordt de uitvoeringsagenda voor akkoord aan college voorgelegd en ter informatie aan de raad gestuurd.

De ambitie: kunst en cultuur groeien mee met Zaanstad

De ambitie voor Kunst en Cultuur in Zaanstad is geschetst in de cultuurvisie. Deze vormt de basis voor de inzet de komende jaren:

- Kunst en cultuur is in Zaanstad van, voor en door iedereen. Het zorgt voor verbinding en ontwikkeling. Het maakt Zaanstad leefbaar, veerkrachtig en aantrekkelijk.
- Zaanstad groeit: het aantal inwoners neemt toe en de diversiteit wordt steeds zichtbaarder. Kunst en cultuur moeten mee kunnen groeien, om Zaanstad voor iedereen leefbaar en aantrekkelijk te houden.
- De gemeente werkt daarom aan een toekomstbestendige, zichtbare en inclusieve culturele en creatieve sector, die kwantitatief en kwalitatief meegroeit met de gemeente, en die bijdraagt aan de strategische opgaven.

Voortgang in 2023-2024: mooie stappen, maar basis blijft wankel

Er moet veel gebeuren als het gaat om kunst en cultuur in Zaanstad. Maar niet alles kan tegelijk, gezien de krapte in capaciteit en middelen, zowel bij de gemeente als bij de partners in de stad. In de

uitvoeringsagenda 2023-2026 is daarom een aantal prioriteiten gesteld. Hierbij lag de focus op acties en projecten die randvoorwaardelijk zijn voor het behalen van onze doelen:

De komende anderhalf jaar investeren we in een stevige toekomstgerichte basis door het bouwen van een stevig cultureel netwerk van stedelijke partners, nemen we heldere besluiten over de investeringen in cultuurlocaties en hernieuwen we de subsidieregelingen voor amateurkunst, kleine culturele organisaties en incidentele culturele activiteiten en kleinschalige

evenementen. We intensiveren ons accountmanagement met de culturele instellingen die samen de basisinfrastructuur in onze stad vormen, en investeren in de zichtbaarheid van de cultuursector. Daarbij leggen we de focus op de meest kansrijke gebieden, waar de investeringen in cultuur de grootste bijdrage leveren aan de opgaven in deze stad. Door het leggen van een stevige basis scheppen we de condities om in de toekomst te verbreden met o.a. meer kunst & cultuur voor en door iedereen.

Wat waren de prioriteiten voor 2023-2024?

- Helderheid grote projecten (Zaans museum, poppodium, Durghorst, Huis van de Wijk, De Groote Weiver)
 - Actualiseren subsidieregelingen
 - Ondersteuning gehele culturele sector
 - Intensiveren accountmanagement
 - Goed contact met sector in de breedte
 - Inbedden in streekmarketing
 - Start met productieve wijken
 - Hembrugterrein
 - Agenderen inclusie in BIS
 - Aandacht voor jeugd
 - Intensiveren contact organisatoren grote evenementen
 - Bijdragen grote evenementen (ZNSTD50)
-

In de uitvoeringsagenda 2023-2024 stond een aantal prioriteiten voor de lopende 2 jaar.

Als we kijken naar de voortgang, zien we het volgende.

Er zijn mooie stappen gezet:

- Er is een aantal mooie mijlpalen behaald, zoals de actualisatie en vereenvoudiging van de subsidieregelingen. Met – voor het eerst sinds 2015 – verhoging van de subsidiebedragen voor amateurkunst, kleine culturele instellingen en activiteiten. We ondersteunen meer partijen dan ooit tevoren, waaronder de Bullekerk, Art Zaanstad, de Wormerveerse Vermaning, het Motorblok en vele anderen. De Grassrootsregeling is succesvol in het ondersteunen van kleine en vernieuwende initiatieven. Op het vlak van jongerencultuur hebben we met de Impuls (een tijdelijke subsidie) samen met de jongeren cultuurraad een aantal mooie initiatieven van jeugdcultuur mogelijk kunnen maken, zoals de Kamer, Saentje en activiteiten bij de Bovenkruier. Door de inzet van cultuurcoaches werken we aan versterken van samenwerking en wederzijds begrip tussen de culturele basisinfrastructuur, nieuwe organisaties en de doelgroep jongeren. En de netwerkbijeenkomsten voor de culturele en creatieve sector in de breedte waren goed bezocht. Naast positieve beeldvorming over de gemeente hebben deze bijgedragen aan verbinding en gezorgd voor nieuwe connecties.
- Het team is versterkt: met de komst van een accountmanager is er ruimte voor het goed onderhouden van de relaties met de grote instellingen. En er is meer kennis van inclusief, divers en gelijkwaardig cultuuraanbod in het team gekomen. De komst van de evenementencoördinator heeft bijgedragen aan beter contact met organisatoren en initiatiefnemers.

- De subsidie-index is fors verhoogd, van 3,2 naar 9,5% in 2023 met structurele doorwerking. Dit ter compensatie van de hoge inflatie en stijgende kosten. Er was extra ondersteuning voor het Zaans Museum.
- Er is meer bewustwording en steun voor de bijdrage die kunst en cultuur aan maatschappelijke opgaven kunnen leveren, bijvoorbeeld aan de jeugdproblematiek. Het college heeft dit vertaald in twee opdrachten naar aanleiding van de opgavetafel ism Berenschot over dit onderwerp.
- Er is voortgang geboekt op meerstemmigheid/inclusiviteit van het cultuuraanbod, bijvoorbeeld door samenwerking met nieuwe partijen zoals Black Wall Street en CNCPT. Het netwerk van de gemeente is sterk verbreed en er komt langzaamaan steeds meer vertrouwen dat de gemeente in het cultuurbeleid echt stappen wil zetten op het gebied van D&I. Het is wel zaak dit vast te houden. Helaas blijft het voor de grote instellingen (BIS) erg lastig om voortgang te boeken op de 4 p's (programma, personeel, partners en publiek) zonder verdere ondersteuning. De mate waarin zij Zaankanter van alle achtergronden aan zich weten te verbinden blijft achter bij de verwachtingen.
- De *Aanpak evenementen meer mogelijk maken* is vastgesteld. Van hieruit is gewerkt aan de versterking van de vergunningverlening op evenementen, het verbeteren van processen en van de integrale samenwerking. Organisatoren worden ondersteund met onder meer een opleidingsprogramma en een inloopspreekuur. We hebben de eerste stappen gezet richting het werken met een evenementenkalender. Door de (nog vrij nieuwe) rol van evenementencoördinator/accountmanager evenementen is er veel meer contact met organisatoren. We denken ook inhoudelijk mee en leggen verbindingen. Dit resulteert bijvoorbeeld in de doorontwikkeling van evenementen, zoals het Darwinparkfestival

Helaas moeten we ook constateren dat het hoofddoel van de Uitvoeringsagenda, namelijk bouwen aan randvoorwaarden en investeren in een stevige basis voor de toekomst, slechts gedeeltelijk is gehaald. Door vraagstukken voor de kortere termijn heeft het team minder aandacht kunnen besteden aan de langere termijn. Daarnaast zijn er onvoldoende financiële middelen beschikbaar voor cultuur om een gezonde en toekomstbestendige basis overeind te houden:

- Jarenlange, structurele tekorten aan middelen en capaciteit leiden nu tot veel financiële en organisatorische vraagstukken rond de grote instellingen (de Bieb, FluXus/muziekonderwijs, Zaans Museum, Zaantheater). Deze 'incidenten' vragen veel capaciteit van het team.
- Op een aantal grote projecten is voortgang geboekt (popfunctie, Bieb in het Huis van de Wijk, Zaans Museum), maar deze trajecten blijven veel aandacht vragen. Ook is op een aantal projecten nog geen helderheid voor de toekomst dan wel minder voortgang gemaakt dan gewenst, o.a. door personeelstekort elders in de organisatie (Groote Weiver, Durghorst, Zaantheater).
- Daarnaast kreeg het team een aantal extra bestuursopdrachten (Evenementen, Zaanse Schans, Zaantheater, visie FluXus), waardoor de aandacht minder uit kon gaan naar de andere lange termijn vraagstukken.

De context: roep om inclusiviteit in groeiend Zaanstad – en financiële krapte

De vorige uitvoeringsagenda stond nog in het teken van het herstel van de cultuursector na de Covid-epidemie. Inmiddels ligt de Corona-periode achter ons: de culturele sector heeft zich herpakt.

De context is twee jaar later behoorlijk veranderd. Zowel landelijk als lokaal zien we nu een aantal andere ontwikkelingen en uitdagingen:

- Er is een steeds luidere roep om inclusiviteit in cultuuraanbod. Veel culturele instellingen in het land geven expliciet aandacht aan kunst en cultuur van makers van allerlei achtergronden, en plaatsen hun kunst in de context van onze koloniale geschiedenis. De diversiteit van Zaanstad is groot en rijk en mag meer gezien worden. De onthulling van het slavernijmonument en het onderzoek naar het koloniaal verleden van Zaanstad voegen een nieuw perspectief toe aan 'de Zaanse identiteit'.
- Landelijk is er groeiende aandacht voor de energie en innovatie bij de niet-gesubsidieerde spelers in de culturele sector. Ook in Zaanstad zien we nieuwe culturele initiatieven die veel energie meebrengen en nieuwe doelgroepen aanspreken, zoals de Kamer, CNCPT en de makers in de broedplaatsen. Deze spelers weten de weg naar de gemeente echter minder te vinden – en andersom hebben wij hen nog te weinig te bieden.
- Zaanstad groeit en bouwt bij. Er ontstaan nieuwe wijken en er wordt 'ingebreed'. De groei van het aantal inwoners vraagt om voldoende culturele voorzieningen in de héle gemeente. Tegelijkertijd zien we de gevolgen van het gebrek aan (ook) culturele voorzieningen in de nieuwbouwwijken van destijds: in o.a. Zaanstad-Noord is sprake van ernstige jeugdproblematiek.
- Er is meer waardering voor de maatschappelijke meerwaarde van kunst en cultuur, met name in de integrale aanpak van jeugdproblematiek. Dit vertaalt zich echter (nog) niet naar financiën voor de inzet van kunst en cultuur vanuit programma's.
- Een aantal van de instellingen in de BIS vraagt de komende jaren veel aandacht. Zo krijgen gemeentes een zorgplicht t.a.v. bibliotheken en zijn er (gebouw-technische) uitdagingen bij o.a. het Zaantheater en Zaan Museum.

De maatschappelijke meerwaarde van kunst en cultuur:

De basis – lokale infrastructuur van culturele voorzieningen

De kern – Culturele en cultuureducatieve activiteiten

De 'plus' – Culturele bijdragen aan opgaven uit bredere financiering

De gemeentefinanciën koersen af op het 'ravijnjaar 2026'. Ook voor kunst en cultuur kan dit consequenties hebben.

De focus voor 2025-2026: maatschappelijke impact met beperkte middelen

In een groeiend Zaanstad kunnen kunst en cultuur bijdragen aan leefbaarheid, veiligheid en verbondenheid. Tegelijkertijd zijn de middelen beperkt en is de basis nog niet op orde.

Onderzoek (Berenschot – de maatschappelijke meerwaarde van kunst en cultuur) wijst uit dat kunst en cultuur alleen maatschappelijke meerwaarde kunnen leveren vanuit een stevige basis. Bestaande

uit een basisinfrastructuur van voorzieningen, met een kernprogrammering van culturele activiteiten. In Zaanstad zijn de basis en de kern, die worden gefinancierd vanuit de cultuurbegroting, op dit moment niet op orde: de afgelopen jaren zijn deze eerder verzwakt dan versterkt, mede door de financiële keuzes die gemaakt zijn. In 2025 gaan we deze voorgeschiedenis helder in kaart brengen en analyseren, om zicht te krijgen op de financiële positie van de instellingen, ook in vergelijking tot andere steden.

Gemeentelijke uitgaven cultuur per hoofd van de bevolking in Zaanstad relatief laag

De gemeentelijke uitgaven aan cultuur zijn 2021-2023 gestegen met 8%, maar deze verhoging houdt geen gelijke tred met de inflatie (ruim 14%) (CBS). Per hoofd van de bevolking zijn de gemiddelde gemeentelijke uitgaven €127,42 in 2023. Voor steden met 150.000-250.000 inwoners bedroeg dit in 2017 al gemiddeld 154,- Zaanstad (met bijna 160.000 inwoners de 17e gemeente van Nederland) besteedt €83 per hoofd van de bevolking en staat op nr. 112 van de ranglijst (Atlas voor gemeenten 2023, Atlas research).

Vanuit een sterke basis en kern kan cultuur ingezet worden voor veel verschillende maatschappelijke opgaven. Financiering hiervoor moet - ook landelijk - komen vanuit de betreffende opgaven.

In Zaanstad heeft de culturele basis jarenlang te weinig geld en aandacht gekregen. Hierdoor hebben de BIS-instellingen te weinig middelen voor een professionele organisatie en gebouwbeheer en een te brede opdracht, waar onvoldoende op gestuurd werd. Dit vraagt nu veel tijd en capaciteit, zowel van het cultuur-team

binnen de gemeente als van de instellingen zelf (organisatorische en financiële problemen, incidenten). Met als gevolg dat deze instellingen onvoldoende toe komen aan de nieuwe uitdagingen: de roep om inclusiviteit en het meegroeien met de stad met al haar maatschappelijke vraagstukken. Daarnaast is de (gesubsidieerde) basis in Zaanstad erg smal voor een gemeente van deze omvang en is er weinig ruimte voor nieuwe initiatieven, terwijl daar bij uitstek vaak de energie en maatschappelijke relevantie zitten.

In de context van mogelijke bezuinigingen is het verder bezuinigen op de basis en kern van de culturele sector in Zaanstad onverstandig: daarmee komt ook de maatschappelijke meerwaarde onder druk. Voor de komende twee jaar is de kernvraag:

Hoe creëren we zoveel mogelijk maatschappelijke impact met de beperkte middelen, vanuit een steviger basis?

Uitgangspunten voor 2025-2026

De context van bezuinigingen betekent dat we duidelijk moeten kiezen waar we capaciteit en geld op inzetten. Steeds zal de vraag zijn: wat is de bijdrage van deze activiteit aan de maatschappelijke opgaven in het groeiende Zaanstad? Om de focus te bewaken hanteren we een aantal uitgangspunten:

Uitgangspunten 2025-2026:

- Netwerkopbouw: van BIS naar hele culturele ecosysteem*
 - Accountmanagement: van incidenten naar sturing*
 - Locaties: wat er is beter benutten*
 - Maatschappelijke meerwaarde vergroten*
 - Focus op jeugd*
-

- **Netwerkopbouw: van BIS naar gehele culturele ecosysteem**

Veel aandacht gaat nu naar de gesubsidieerde instellingen in de BIS. Tegelijk is de vraag of hun aanbod groepen van verschillende achtergronden voldoende aanspreekt. We besteden nog te weinig aandacht aan de culturele spelers waar juist nieuwe energie en innovatie zit, en die doelgroepen aanspreken die de meer gevestigde culturele instellingen niet bereiken. Zij hebben nog weinig contact met de gemeente en doen weinig tot geen beroep op ondersteuning. Hierdoor missen we kansen voor een inclusiever en meerstemmiger cultureel aanbod waarin vraag en aanbod beter op elkaar afgestemd zijn.

Dit betekent dat we meer ruimte gaan vrijmaken om ook deze hoek van het culturele veld beter te leren kennen. En we gaan nadenken over manieren om de BIS flexibeler in te richten. Met als doel ook andere spelers te ondersteunen en zo maatschappelijke meerwaarde te vergroten.

- **Accountmanagement: van incidenten naar sturing**

We sturen te weinig op de opdracht van de BIS, mede doordat er veel tijd gaat zitten in incidenten en vraagstukken die voortkomen uit 'achterstallig onderhoud' bij de grote culturele instellingen. De bijdrage van de instellingen aan de ontwikkeling van de hele creatieve sector, de maatschappelijke opgaven en de diversiteit van het aanbod blijft daardoor achter.

Dit betekent dat we minder inzet willen plegen op incidenten in de BIS, en willen ontwikkelen naar echt partnership, waarbij we samen werken aan de opgaven van de stad. De gemeente vanuit een heldere opdracht en middelen, de instellingen vanuit hun verschillende expertises. Dit zal ook bij de instellingen een omschakeling vragen, die tijd kost.

- **Locaties: wat er is beter benutten**

Veel budget/aandacht gaat naar bestaande BIS-locaties en planvorming voor nieuwe locaties, maar is dat in verhouding met de maatschappelijke meerwaarde? Zaanstad heeft al veel plekken voor het beoefenen van kunst en cultuur, die door samenwerking beter benut kunnen worden.

Dit betekent dat we de komende twee jaar inzetten op het goed in kaart brengen en beter benutten (makelen) van bestaande locaties. We maken scherpe keuzes als het gaat om het investeren in nieuwe locaties: we investeren liever in organisaties en activiteiten, dan in stenen. De maatschappelijke meerwaarde en behoefte vanuit de stad staan hierbij centraal.

- **Maatschappelijke meerwaarde vergroten**

De bijdrage van kunst en cultuur aan de opgaven in de stad wordt wel gezien, maar nog onvoldoende uitgenut. Hier ligt een kans die we graag pakken.

Dit betekent dat we het gesprek aangaan over de inzet vanuit andere opgavebudgetten voor cultuur. Omdat de noodzaak om in te zetten op preventie ook vanuit de andere opgaven gezien wordt, gaan

we samen op zoek naar de mogelijkheden. Ondanks of juist vanwege de tekorten ook op andere opgaven, is steeds de vraag hoe we de beschikbare middelen zo kunnen inzetten dat we zoveel mogelijk maatschappelijke meerwaarde leveren. Tegelijkertijd zeggen we niet meteen 'ja' als er een beroep wordt gedaan op kunst en cultuur, terwijl er geen budget meekomt.

- Focus op jeugd

Het college kiest voor een focus op jeugd in de opgaven. Ook kunst en cultuur zou graag prioriteit geven aan jeugd, binnen de doelstelling 'kunst en cultuur voor iedereen'. Dat doen we over de hele breedte van de uitvoeringsagenda, binnen de verschillende projecten. Dit betekent mogelijk dat er minder inzet is op andere doelgroepen (bijv ouderen). Daarnaast werken we de komende 2 jaar mee als pilot aan het programma Jeugd en veiligheid in Zaanstad-Noord.

Uitvoeringsagenda 2025-2026: doelstellingen en projecten

Kunst en cultuur is in Zaanstad van, voor en door iedereen. Het zorgt voor verbinding en ontwikkeling. Het maakt Zaanstad leefbaar, veerkrachtig en aantrekkelijk.

Zaanstad groeit en heeft een heel diverse bevolking. De gemeente werkt aan een toekomstbestendige, zichtbare en inclusieve culturele en creatieve sector, die kwantitatief en kwalitatief meegroeit met de gemeente, en die bijdraagt aan de strategische opgaven.

Dit doen we door:

1. Een steviger basis onder het héle culturele ecosysteem
2. Een betere zichtbaarheid en verbinding van het Zaanse culturele ecosysteem
3. Vergroten van leefbaarheid en kansengelijkheid door kunst en cultuur
4. Een diverser aanbod van kunst en cultuur voor én door iedereen
5. Evenementen beter mogelijk maken voor een bruisende stad

Hierna volgt een uitwerking per doelstelling en een overzicht van de projecten.

Projecten die cursief zijn weergegeven worden aangestuurd vanuit een andere opgave, zoals verstedelijking (gebiedsontwikkeling). Projecten in rood kunnen op dit moment niet uitgevoerd worden vanwege capaciteitsgebrek.

1. Een steviger basis onder het héle ecosysteem

We ondersteunen het volledige culturele ecosysteem door middel van voorzieningen en regelingen (de basisinfrastructuur) die beter meebewegen met de behoeftes van de sector en die de opgaven van de gemeente beter ondersteunen.

Veel energie en geld gaat nu naar een aantal van de 8 instellingen die de basisinfrastructuur vormen. Zij kampen met achterstallig onderhoud en organisatorische problemen. Tegelijkertijd zien we dat er veel energie en leefkracht zit in de culturele en creatieve sector daarbuiten.

Om meer voor het ecosysteem in de héle gemeente te betekenen, scherpen we de opdracht voor de BIS aan, en werken we aan de toegankelijkheid van voorzieningen en subsidies voor een bredere groep in alle delen van de stad.

Subdoelstellingen:

- De instellingen op sleutelposities zijn financieel gezonder, organisatorisch stabiel en gevestigd in toekomstbestendiger gebouwen
- De voorzieningen zijn beter beschikbaar in alle delen van Zaanstad
- Er is een samenhangend geheel van subsidieregelingen voor culturele organisaties, verenigingen en makers

Projecten

Subdoel 1 De instellingen op sleutelposities zijn financieel gezonder, organisatorisch stabiel en gevestigd in een toekomstbestendig gebouw.	<i>Toewerken naar duurzaam exploitatiemodel Zaanse Schans en inbedding Zaanse Museum hierin</i>	Hoog	2025	2026
	<i>Uitvoeren Bestuursopdracht Toekomstbestendig Zaantheater</i>	Hoog	2025	2026
	Uitvoeren Visietraject FluXus	Hoog	2025	2026
	Professionalisering accountmanagement (basisinfra)	Hoog	2025	2026
	<i>Toekomstbestendige huisvesting de Grote Weiver realiseren (herontwikkeling PWN terrein)</i>	Gemiddeld	2025	2026
	De Bieb ondersteunen richting volwaardige bibliotheek met 5 functies	Gemiddeld	2025	
	Verkennen impact implementatie Code Fair Practice in de Zaanse cultuursector	Laag		2026
Subdoel 2 De voorzieningen zijn beter beschikbaar in alle delen van Zaanstad.	<i>Realiseren bibliotheek in Huis van de Wijk Poelenburg</i>	Gemiddeld	2025	2026
	<i>Realiseren cultureel-maatschappelijke voorziening Durghorstplantsoen</i>	Bestuurlijk dilemma	2025	2026
Subdoel 3 Er is een samenhangend geheel van subsidieregelingen voor culturele organisaties, verenigingen en makers.	Vernieuwde informatievoorziening website voor Kunst, Cultuur en Evenementen en vergroten bekendheid subsidieregelingen	Gemiddeld	2025	
	<i>Professionaliseren accountmanagement (buiten basisinfra)</i>	Gemiddeld	2025	2026
	Werving evenementenpanel	Gemiddeld	2025	

2. Een betere zichtbaarheid en samenwerking van het Zaanse culturele ecosysteem

Er is veel te zien en te doen in Zaanstad. En dat mag veel beter zichtbaar worden.

Het is belangrijk dat Zaanse cultuurmakers elkaar beter leren kennen en samenwerken aan initiatieven en zichtbaarheid van het aanbod.

De gemeente ondersteunt dit met netwerkbijeenkomsten en communicatiemiddelen. Een deel van de Zaanse makers bereiken we nu nog niet – daar gaan we actief het contact mee opzoeken, oa via sleutelpersonen. Met de instellingen gaan we in gesprek over hun netwerkrol en onderlinge samenwerking.

Subdoelstellingen:

- Een betere onderlinge verbinding, kennisdeling en samenwerking binnen de cultuursector
- Beter zichtbaar cultureel aanbod

Projecten

Subdoel 1 Betere onderlinge verbinding, kennisdeling en samenwerking binnen de cultuursector voor een sterkere Zaanse sector	Doorontwikkeling directeurenoverleg	Gemiddeld	2025	2026
	Doorontwikkelen en organiseren netwerkbijeenkomsten i.s.m. veld	Hoog	2025	2026
Subdoel 2 Beter zichtbaar cultureel aanbod	Monitoren opdracht Stichting Marketing Zaanstreek op gebied van kunst, cultuur en evenementen	Gemiddeld	2025	2026
	Activeren sector: aanbieden workshops	Gemiddeld	2025	2026

3. Vergroten van leefbaarheid en kansengelijkheid in de groeiende stad door kunst en cultuur

De stad groeit qua inwoners, en de diversiteit is steeds zichtbaarder. Kunst en cultuur kunnen bijdragen aan kansengelijkheid en leefbaarheid in de groeiende stad. Als we daarin niet investeren, betalen we maatschappelijk een grote prijs.

De inzet van kunst voor de maatschappelijke opgaven vraagt budget uit andere bronnen (opgaven en extern) én voldoende en het goed benutten van voorzieningen, ook in nieuwe wijken.

Subdoelstellingen:

- Voorzieningen groeien mee in héél Zaanstad
- Meer budget voor de maatschappelijke 'plus' van kunst en cultuur

Projecten

Subdoel 1 Voorzieningen groeien mee in héél Zaanstad	Verbeteren inbedding k&c intern, o.a. in Maatschappelijk voorzieningenmodel	Hoog		2026
	Ontwikkeling Hembrugterrein en accounthouderschap ZAMU	Hoog	2025	2026
	Ontwikkelen en uitvoeren financieringsstrategie	Hoog	2025	
	<i>Opstellen broedplaatsenbeleid</i>	<i>Gemiddeld</i>	2025	
	Begeleiden opstellen werkplan Adviescommissie Beeldende Kunst en Vormgeving	Gemiddeld	2025	
	Opzetten accountmanagement creatieve industrie	Gemiddeld		2026
Subdoel 2 Meer budget voor de 'maatschappelijke plus' van kunst en cultuur	Stimulering inzet externe fondsen voor kunst & cultuur in Zaanstad	Hoog		2026
	Ontwikkelen en uitdragen best practices inzet kunst & cultuur voor maatschappelijke opgaven	Hoog	2025	2026
	Pilot inzet kunst en cultuur t.b.v. veiligheid/jeugd in Noord	Hoog	2025	
	Pilot inzet kunst en cultuur in Pact ZO: vrouwenmonologen	Hoog	2025	

4. Een diverser aanbod van kunst en cultuur voor en door iedereen

Het culturele aanbod is onvoldoende meegegroeid met de diversiteit in onze stad.

De inzet in het Actieplan Kunst en cultuur Inclusief is gericht op de huidige BIS-instellingen, die onvoldoende in staat zijn om snel grote stappen te zetten op dit gebied. Dus we moeten parallel ook een andere weg bewandelen: ruimte creëren voor nieuwe initiatieven zodat ook zij geld krijgen voor hun bestaansrecht en ook een fysieke plek kunnen bouwen.

We leggen hierbij de focus op jeugd en op Noord en ZO, want we willen meer differentiëren voor meer maatschappelijke meerwaarde.

Subdoelstellingen:

- Het gesubsidieerde cultuuraanbod is meerstemmiger en inclusiever
- Deelnemen aan cultuur wordt voor een bredere groep inwoners aantrekkelijk/mogelijk
- Het stimuleren en ondersteunen van jongerencultuur
- Cultuureducatie tijdens en na schooltijd krijgt integraler vorm en maakt meer impact

Projecten:

Subdoel 1 Het gesubsidieerde cultuuraanbod is meerstemmiger en inclusiever	Uitvoering Actieplan K&C inclusief	Hoog	2025	2026
Subdoel 2 Deelnemen aan cultuur wordt voor een bredere groep inwoners aantrekkelijk/mogelijk	Werving nieuwe stadsdichters	Gemiddeld	2025	
	Inzage krijgen in cultuurdeelname door dataproject	Gemiddeld		2026
	Uitbreiden culturele aanbod via ZaansePas	Laag		2026
Subdoel 3 Stimuleren en ondersteunen jongerencultuur	Uitvoeren fase 4 van het onderzoek naar de popfunctie in Zaanstad	Gemiddeld	2025	2026
	Uitvoeren fase 3 van het onderzoek naar de popfunctie in Zaanstad	Gemiddeld	2025	
	Onderzoeken mogelijkheden voortzetten initiatieven Impuls Jongerencultuur, third places, jongerenraad	Gemiddeld		2026
Subdoel 4 Cultuureducatie tijdens en na schooltijd krijgt integraler vorm en maakt meer impact	Nieuwe invulling Brede Regeling Combinatiefunctionarissen (BRC)	Hoog	2025	
	Opzetten stuurgroep cultuureducatie	Gemiddeld		2026
	Voortzetten van de pilot cultuurcoaches (BRC)	Hoog	2025	2026

5. Evenementen beter mogelijk maken voor een bruisende stad

Evenementen – klein en groot – zijn belangrijk voor een bruisende en levendige stad. Het organiseren van een evenement vraagt veel van initiatiefnemers. We zoeken naar de (hernieuwde) balans tussen enerzijds veiligheid (het accepteren van bepaalde risico's) en anderzijds het stimuleren van kleine en middelgrote evenementen. We werken aan het verminderen van regeldruk en het verbeteren van integrale samenwerking tussen diverse afdelingen en partners.

Subdoelstellingen:

- We ondersteunen organisatoren van kleine en middelgrote evenementen beter

Projecten

Subdoel 1 Beter ondersteunen van organisatoren van kleine en middelgrote evenementen	Uitvoering accountmanagement evenementen	Gemiddeld	2025	2026
	Uitvoering bestuursopdracht Mogelijk maken van evenementen en implementatie nieuw werkproces	Hoog	2025	2026

gemeente Zaanstad

Stadhuisplein 100, 1506 MZ Zaandam
Postbus 2000, 1500 GA Zaandam

T 14 075
www.zaanstad.nl